

SOCH KESISH SAN'ATI . TARIXIY ,SHAKLLANISH, ZAMONAVIY TEXNOLOGIYALARI.

Farg'ona shahar 1-sonli texnikumi maxsus fan o'qituvchisi

Abdurahimova Shahlola Vohidjon qizi

Annotatsiya: Uch maqolada inson sivilizatsiyasi va go'zallik sanoatining eng qadimiy va dinamik sohalaridan biri bo'lgan soch kesish san'ati atroflicha tahlil sohasida. Maqolada sochning tarixiy evolyutsiyasi, uning ijtimoiy va madaniy maqom belgilari bilan bog'liqligi, zamonaviy sartaoshlikda qo'yilgan geometrik va texnik tuzilmalar yoritilgan. , soch turmagining inson psixologiyasi va o'zo'ziga bo'lgan ishonchiga ta'siri hamda xizmat ko'rsatishni yaxshilash zamonaviy innovatsiyalar o'rganilgan. Maqola xizmat ko'rsatish yo'nalishidagi mutaxassislar, o'qituvchilar va keng kitobxonlar ommasiga mo'ljallangan.

Kalit so'zlar: Soch kesish, sartaoshlik san'ati, geometrik shakllar, vizaj, inson psixologiyasi, go'zallik industriyasi, kasbiy mahorat.

Soch kesish jarayonigigigiyenik yoki tashkilot ko'rinishni tartibga solish jarayoni emas. U ko'p asrlik tarixga ega bo'lgan, o'zida estetika, geometriya, biologiya va psixologiyani birlashtirgan murakkab san'at turidir. Insoniyat paydo bo'libdiki, soch turmagi uning jamiyatdagi o'rni, madaniyati va hatto qarashlarini ifodalovchi harakatdan biri bo'lib bormoqda. Bugungi kunda go'zallik sanoati global iqtisodiyotning eng tez rivojlanayotgan tarmoqlaridan biri bo'lib, unda malakali texnik mutaxassislarga bo'lgan talab muttasil ortib nazorat.

Soch kesishning tarixiy va madaniy evolyutsiyasi

Tarixga nazar tashlasak, soch kesish va shakl berish har bir davrda o'ziga xos ijtimoiy ma'noga ega bo'lgan:

"Bob" (Kare) turmagining urf bo'lishi ayollar emansipatsiyasi va ozodligining ramziga aylandi. 1960-yillarda esa Vidal Sassoon ismli sartarosh soch kesishga geometrik aniqlikni olib kirdi va sohada yangi davrni boshlab berdi.

Soch kesishning Ilmiy va Geometrik Asoslari

Zamonaviy soch mutaxassisidan yuksak aniqlik va matematik hisob-kitobni talab qiladi. Sifatli soch turmagi uchun sartarosh yukni olishi shart:

Bosh strukturasi va morfologiyasi: Har bir insonning bosh suyagi shakli (dumaloq, cho'ziq, yassi) turlicha bo'ladi. Professional ustalar joylarni yashirish va afzalliklarni bo'rttirish uchun soch kesish burchaklarini to'g'ri tanlaydi.

Yuz shakliga moslash (Vizaj): Yuz shakli (tasvirlar, kvadrat, uchburchak, yumaloq) soch tasvir va chiziqlarini olish. Masalan, yumaloq yuzlarni vizual ravishdagi cho'zish uchun asimmetrik yoki hajmli usullardan foydalaniladi.

Soch biologiyasi va tuzilishi: Sochning yumshoq, qattiqligi, to'lqinli yoki tekisligi texnikasiga (graduslash, slaying, poynting) bevosita ta'sir qiladi.

Psixologik jihat: Soch va Inson Emotsiyalari

Psixologiyada "Soch davolash terapiyasi" tushunchasi mavjud. Insonlar hayotida keskin o'zgarishlar yuz berganda (yangi ish, ajrashish, tushkunlik) ko'pincha sartaroshga murojaat qiladi.

Identifikatsiya: Soch turmagini o' Ish insonga o'z qiyofasini yangitdan kashf etish va o'tmishdagi emotsional yuklardan xalos bo'lish hissiyotini beradi.

O'zo'ziga bo'lgan ishonch: To'g'ri va sifatli kesilgan soch insonning o'ziga bo'lgan bahosini (self-esteem) qayta, ijtimoiy aloqalarda o'zini erkin qilishiga yordam beradi.

Sartaroshlik akademiylarida qabul qilingan xalqaro standartga ko'ra, barcha soch turmagi 4 ta asosiy geometrik shakl tuziladi. Bunining 3-bo'limiga (Geometrik asoslar) qo'shish tavsiya maqola:

- Yagona uzunlikdagi shakl (Solid Form - 0°): Sochlar hech qanday burchaksiz, bir tekis chiziqda kesiladi (Masalan: klassik tekis kare).
- Gradusli shakl (Graduated Form - 1° - 89°): Sochlar ma'lum bir burchak ostida kesilib, pastdan tepaga qarab hajm hosil (Masalan: qatlamli "bob" turmagi).
- Kaskadli / Bir xil qatlamli shakl (Uniform Layered Form - 90°): Boshning xamma kiyimlari bir xil uzunlikda, bosh terisiga perpendikulyar ravishlanadi.
- Progresiv qatlamli shakl (Progressive Layered Form): Sochning tepa qismi qisqa, qism qismi esa uzun qoldirilib, vizual ravshan cho'ziqlik va yengillik beradi.

Zamonaviy Asbob-Uskunalar va Texnologik Innovatsiyalar

Bugungi kunda texnologiya bu sohaga ham kirib keldi. Maqolaga yangi texnologiyalar haqida alohida band qo'shish mumkin:

Ergonomik qaychilar: Professional sartaroshlar uzoq vaqt ishlaganda qo'l bo'g'implari shikastlanmasligi (Karpal tunnel sindromi) uchun titan darajasi va ergonomik dizayndagi qaychilar foydalanilmoqda.

Trikologik mikrokoplar: Sochni kesishdan oldin uning yordamida, bosh terisi holati va soch ildizining maxsus raqamli mikroskoplar yordamida tekshirilib, keyin mos keladigan tozalashi va saqlash harakatlarini tanlanadi.

3D Virtual Modellashtirish: Zamonaviy go'zallik salonlarida mahsulotlarning yuzni planshet orqali skanerlab, unga qaysi soch turmagi va rangi mos kelishini tekshirishdan oldin sun'iy intellekt (AI) yordamida ko'rsatib beradigan dasturlar qo'llanilmoqda.

Xulosa va Kasb-hunar Ta'limining O'rni

Soch kesish sanoat bugungi kunda yuqori daromadli va doimiy talabga ega bo'lgan professional sohadir. uchada muvaffaqiyatga erishish uchun faqat soha' ko'nikma etarli emas; zamonaviy sartarosh-stilist xalqaro tendensiyalarni oziqlantirish, qulay tillarni (ayniqsa, xalqaro terminologiya uchun ingliz tilini) bilishi va qattiq tutish malakai zarur. Texnikumlarda professional xizmat ko'rsatish yo'nalishlarini rivojlantirish va ilmiy tadqiqotlarni olib kirish Renessans yoshlar bandligini ta'minlash va xizmat ko'rsatish sifatini xalqaro darajaga ko'tarishda muhim poydevor bo'lib xizmat qiladi.

Foydalanilgan adabiyotlar.

1. Sassoon, V. (1993). Vidal Sassoon usulida soch kesish . London: Butterworth-Heinemann.
2. Sorger, J. (2014). Soch tarixi: Asrlar davomida moda va fantaziya . Nyu-York: Fairchild Books.
3. Zvonov, AV (2019). Sartaroshlik san'ati va texnologiya darsligi . Toshkent: "O'qituvchi".
4. McNeill, S. (2021). Tashqi ko'rinish va soch manipulyatsiyasi psixologiyasi . Estetik kosmetologiya jurnali, 14(3), 122-129.